

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΝΤ: «Μια γυναίκα χωρίς σημασία». (Θίασος Μαρίκας Κοτοπούλη).

Στὸ ἔργο αὐτὸ ὁ Ὁσκάρ Οὐάϊλντ, σπρώχνοντας ὡς τὰ ἄκρα τὸ παιχνίδι τῆς κοινωνικῆς σάτυρας καὶ τῆς παραδοξολογίας ποὺ μᾶς παρουσιάζει σὰν ἀτομικὴ του αἰσθητικὴ, ξεπερνᾷ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του σ' ὀξύτητα καὶ αὐθορμητισμό. Δημιουργεῖ ἕναν τύπο, καθρέφτη τῶν ιδεῶν του, τὸν στολίζει φιλάρεσκα, ἐπιδεικτικά καὶ ἄξαφνα, καμαρώνοντάς τον καὶ μεσ' οὐτὴν πτώση του, τὸν ἀφίνει νὰ νικηθεῖ ἀπ' τὴ βαθύτερη ἠθικὴ ποὺ καταφρονοῦσε. Γιατὶ ὁ ἥρωάς του αὐτός, μέσα στὸ μίσος του γιὰ τὴν ἠθικολογία καὶ τὸν πουριτανισμό, δὲ μπόρεσε νὰ ξεχωρίσει τὸν ἀληθινὸ ἀνθρώπινο πόνο καὶ τὴ βαθύτερη ἠθικὴ ἀξία, σαρώνοντάς τα καὶ αὐτὰ μὲ τὴν πνευματικὴ του ὑπεροψία. Κι' ἔτσι—πρῶτη φορὰ στὰ ἔργα τοῦ Οὐάϊλντ—ὁ τύπος χάνει τὴ γοητεία του κάτω ἀπὸ τὸ ράπισμα «μιας γυναίκας χωρίς σημασία», ποὺ τῆς εἶχε καταστρέψει τὴ ζωὴ καὶ ἦρθε ἄξαφνα νὰ τῆς πάρει καὶ τὴ μόνη παρηγοριὰ ποὺ τῆς ἄφησε ἢ προδοτικὴ του ἀγάπη, τὸ γυιὸ τῆς.

Πλαίσιο, ὅπως πάντα, τὸ γοητευτικὸ, ἀπροσμέτρητο σὲ πρωτοτυπία καὶ χάρη, οὐαλδικὸ πνεῦμα, οἱ

σπίθες τῆς ἐξυπνάδας καὶ τῆς παράδοξης ἀληθινῆς σκέψης, τὸ ξαφνικὸ, τὰναπάντεχο ποὺ εἶναι πάρα πολὺ ἐξυπνο γιὰ νὰ τάρνηθεις καὶ πάρα πολὺ σατανικὸ γιὰ νὰ μὴν ἀγανακτήσεις καὶ μέσα στ' ἀκράτητο γέλοιο σου. Καὶ εἶναι τόσο γοητευτικὸ τὸ παιχνίδι αὐτὸ τοῦ κομπσοῦ διαλόγου, ποὺ ὁ συγγραφέας ξεχνιέται καὶ τοῦ ἀφιερώνει ὀλόκληρη τὴν πρῶτη πράξη καὶ τὴ μισὴ δευτέρη. Ἄξαφνα παρουσιάζεται τὸ δραματικὸ θέμα, ἀπὸ τὰ πιὸ δυνατὰ στὸ θέατρο τοῦ Οὐάϊλντ καὶ ἐξελισσεται γοργά, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ ἴδιο πλαίσιο, βρίσκοντας στὸ τέλος μιὰ συνεπέστατη λύση.

Τὸ ὠραῖο αὐτὸ ἔργο, σὲ μιὰ πολὺ καλὴ μετάφραση τοῦ κ. Κακοιδῆ, ἀνέβηκε μὲ πολλὴ φροντίδα ἀπὸ τὸν κ. Κούν. Εἶναι ἡ ἀλήθεια πὼς τὰ ἔργα τοῦ Οὐάϊλντ, ποὺ ὅλα σ' αὐτὰ, ἀκόμη καὶ ὁ πόνος, δίνονται μ' ἕναν τόνο ἀνάλαφρο προκλητικὸ, ποὺ δὲν ξέρεις ἂν πρέπει νὰ τὰ πιστέψεις ἢ ὄχι, δὲν ἀντέχουν σὲ βαρειά δραματικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ φαίνονται σὰν παραπονημένα ὅταν σοῦ προκαλοῦν τὸ δάκρυ. Θαρρῶ ὅμως πὼς σ' αὐτὸ τὸ ἔργο, περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴ «Βεντάλια τῆς Λαίδης Γουηντερμίρ», πολὺ περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν «Ἰδανικὸ Σύζυγο», τὸ δραματικὸ στοιχεῖο παίρνει ἰδιαίτερο βάθος, κυριαρχώντας ἀπόλυτα μετὰ τὴν ἐμφάνισή του σ' ὅλο τὸ ἔργο.

Γι' αὐτὸ τὸ παίξιμο τῆς Μαρίκας, συγκρατημένα δραματικὸ, ἦταν ἐκεῖνο ποὺ χρειάζόταν γιὰ νὰ ἐξαρθεῖ ἢ τραγικὴ θέση τῆς ἡρωίδας, χωρὶς νὰ ζημιωθεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ἔργου. Ἀμίμητος στὸν Οὐαλδικὸ τύπο ὁ κ. Παπάς. Εἶχε κατανοήσει πληρέστατα τὸν ἥρωα καὶ ἡ φυσικὴ ἀριστοκρατικὴ του ἐμφάνιση τὸν βοήθησε πολὺ νὰ τὸν ἀποδώσει. Πολὺ καλὸς πάντα στοὺς ρόλους ποὺ ἀπαιτοῦν αὐθορμησία καὶ νεανικὴ φλόγα ὁ κ. Μυράτ καὶ ἡ κ. Ρίτα ἐξαιρετὴ στὸν ὠραῖο τύπο τῆς Ἀμερικανίδας. Ἄν ἐξαιρέσουμε τὸν κύριο Γιαννίδη ποὺ καὶ στὴν πιὸ μικρὴ του ἐμφάνιση δημιουργεῖ καὶ τὴν δ. Χαλκούση ποὺ στὸ ρόλο τῆς Λαίντης Καρολίνας μᾶς ἔδωκε μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες δημιουργίες της, ἐπίσης τὴν κ. Λώρη ποὺ ἦταν ἀρκετὰ χαριτωμένη, οἱ ἄλλοι δὲν κατάφεραν νὰ μᾶς δώσουν τὸ κομπὸ περιβάλλον τῶν ἀγγλικῶν σαλονιῶν, ποὺ μπορεῖ νὰ τὸ χαρακτηρίζει ἡ ἐπιπολαιότητα καὶ ὁ αὐστηρὸς πουριτανισμὸς, μὰ καὶ ἡ χάρη καὶ ἡ γοητεία μιᾶς καλλιεργημένης πνευματικῆς κοινωνίας...

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ